

Rinze Ijbema - Marcus 16, 8 en 15.

[1] Kijk, zo zag vanmorgen ons Paasontbijt er uit. Echt een plaatje. Heerlijk versgeperst sinaasappelsap, een precies goed gekookt eitje, warme croissants, verse zelf gemalen koffie. Zou je er niet jaloers op worden? Nou, doe maar niet. **[2]** Hier is een plaatje van hoe het er echt uit zag in huize Ijbema. Nee, dat is ook een grapje. Zo erg was het ook niet. Maar er is best wel een contrast tussen Pasen vieren zoals het volgens de boekjes moet en Pasen vieren in de praktijk. En je laat je zomaar gek maken, dat je denkt dat je van alles moet en je gewoon schuldig voelt als je niet aan het ideaal kunt voldoen.

Ik ben bang dat zoiets ook met het echte Pasen kan gebeuren. Dat je met het echte Pasen ook een contrast hebt met **[3]** het ideaal volgens de boekjes en daartegenover de rommelige praktijk. Het ideaal is dan dat je helemaal vol bent van dankbaarheid omdat Jezus de dood heeft verslagen. Dat je daar ook met iedereen over praat wanneer het maar kan, dat jij niet meer bang bent voor de dood. En de rommelige praktijk is, dat jij ook gewoon bang kunt zijn voor de dood, als die dichtbij komt bij voorbeeld. En de praktijk is dat het maar lastig praten is over het eeuwige zielenheil van je buurvrouw of collega. En de praktijk is dat, al is de dood verslagen, je er maar weinig van ziet.

Laten we daarom vanmorgen danken voor het Paasevangelie van Marcus, want precies het Paasevangelie van Marcus is ook een rommeltje. **[4]** En dan bedoel ik niet eens dat we de laatste bladzijde van zijn boek kwijt zijn en dat wat wij als slot hebben op z'n best de onuitgewerkte aantekeningen van Marcus zijn. Ook los daarvan laat Marcus zien dat het evangelie van Pasen geen gelikte show is zoals de Passion. Het is een kwestie van vallen en opstaan, van doodlopende sporen en noodzakelijke correcties van Gods kant. Het lijkt meer op een doolhof, net zoals er een doolhof op het verwerkingsblad staat. Ik geloof dat jij gelooft in Jezus, die dood was en die leeft. Ik geloof dat als jij daar van zingt, dat het je boven jezelf uittilt. Maar ik wil vanmorgen graag de bemoediging zoeken voor de lange periodes daartussen. Deze paaspreek is voor jou, als jouw geloof wel eens op een rommelzolder lijkt, een doolhof.

[5] 'Ze gingen naar buiten en vluchtten bij het graf vandaan, want ze waren bevangen door angst en schrik. Ze waren zo erg geschrokken dat ze tegen niemand iets zeiden.'

[6] Om te beginnen: de vrouwen die Marcus noemt, de beide Maria's en Salome, die lijken meer op ongelovige Nederlanders van nu dan je misschien zou denken. Dat zeg ik niet om negatief over hen te doen. Ik constateer gewoon dat God er voor kiest om deze drie te kiezen als eerste getuigen van Pasen. Dus God kiest mensen die best lijken op ongelovige Nederlanders van nu als eerste getuigen. Dus als het jou niet altijd lukt om een heel hoog geloof te hebben, dan kun je naast ze gaan staan. Weet je wat? Laten we dat doen, laten we eens met ze mee lopen.

[7] Dan moet je wel vroeg opstaan. Zaterdagavond, nadat de sabbat om zes uur 's avonds was afgelopen, hadden ze geurige olie gekocht om Jezus' lichaam te balsemen. Toen was het natuurlijk te laat en te donker om nog aan het werk te gaan. Dus waren ze 's morgens om een uur of vijf in het donker opgestaan om rond een uur of zes bij het graf aan te komen. Je hebt gelijk: wij, Nederlanders van nu, kopen geen parfums om het lichaam van een overledene de laatste eer te bewijzen. Wij hebben andere rituelen om overledenen ons respect te tonen. Wij houden een minuut stilte, wij tekenen een condoleanceregister, noem maar op. Maar de achtergrond is hetzelfde: we hechten aan een respectvolle omgang met de doden. En dat is het punt van overeenkomst: met de doden. We verwachten echt niet dat ze vandaag of morgen weer uit hun graf tevoorschijn komen. Dood is dood.

Dichterbij het graf gekomen, realiseren ze zich opeens dat er een grote steen voor het graf ligt, zeg maar een soort van molensteen. Natuurlijk is ook dat anders dan als je nu op de Selwerderhof komt. **[8]** Maar wat ze aantreffen is net zo verbijsterend als wanneer jij verse bloemen op een graf wilt zetten, en je ziet dat de deksteen van het graf verwijderd is. Kun je je dat voorstellen? Je zou je echt rot schrikken: wat is hier aan de hand? Het valt zo buiten je verwachtingen, het valt zo buiten je werkelijkheid, voor hen toen net zo goed als voor jou vandaag. Zij leefden niet in een wereld waarin het min of meer gebruikelijk was dat doden opnieuw tot leven kwamen. Zij leefden in dezelfde wereld als wij. Dood is dood.

[9] Maar dan zien ze een in het wit geklede jongeman. En dan denk je misschien dat je ze kwijt bent. Zij leefden dan misschien niet in een wereld waarin het min of meer gebruikelijk was dat de doden opnieuw tot leven komen. Maar ze leefden mooi wel in een wereld waarin engelen rondliepen. Mm-mm, weer fout. Als Marcus zegt dat zij een in het wit geklede jongeman zagen, dan zegt Marcus dat zij een in het wit geklede jongeman zagen. Dat de gelovigen achteraf tot de conclusie zijn gekomen dat het hier om een engel ging, verandert daar niets aan. Zij zagen een jongen in witte kleren en zij zagen er geen engel in. Ze leefden in dezelfde wereld als wij. Onze wereld. Een wereld waarin het niet gebruikelijk is dat God komt binnenwandelen of andere hemelse

verschijnselen. Ook toen was er geen ideaalplaatje van vrome mensen die dagelijks met hun hoofd in de hemel verkeerden. Ook toen liepen ze gewoon met hun voeten op de grond. De rommelige grond.

[10] En dus zijn de vrouwen bang en ontregeld. Angst en schrik, zegt Marcus. Ze zijn bang en ontregeld. Bang: net zo als jou de schrik om het hart zou slaan als het graf dat je zoekt opeens de grafsteen mist en je kijkt naar binnen en je ziet een lege kist. Serieus, zou jij dan denken dat de dag is gekomen dat de doden opstaan? Als dat zo is ben je vromer dan ik en vromer dan die vrouwen in Jeruzalem. We zingen straks als laatste lied 'U zij de glorie,' en ik hoop dat je je de longen uit het lijf zingt en dat je zingen je boven jezelf uittilt. Maar op het moment dat de Heer opstond, was er geen koor van engelen en geen dameskoor, die hun Heer de eer gaven, die gepast was. Ze waren bang. Het evangelie begint niet met mensen die het voor elkaar hebben, die als het ware al leven in de gloria. Het evangelie begint bij mensen die net zo bang zijn als jij kunt zijn.

En ontregeld. De vrouwen zijn bang en ontregeld. En dat is maar goed ook. Want ook al leven wij nog niet in de hemel, ook al zien wij de wereld nog niet van de kant van God, die kant van God is wel aan het inbreken in onze wereld. Wat niet kan in onze wereld, een dode die zelf weer tot leven komt, het is wel gebeurd. En dat is ontregelend. De enige zekerheid die je hebt is de dood. Als God daaraan gaat morrelen, dan moet alles op de helling. Wil je dat onthouden, voor als je weer eens vastloopt? Mijn leven bestaat, denk ik, voor de helft uit doodlopende wegen. Met de dood zelf als schaduw over al die haperingen en mislukkingen en half afgemaakte experimenten. Maar goed, je leert er mee leven, nietwaar? Niet waar: God slaat een scheur in de dood. Laat dat je maar ontregelen. **[11]** Want door de scheuren schijnt het licht.

Maar: hoe kom je dan verder? In het eerste deel van deze preek heb ik je laten zien dat, gelukkig, het Evangelie van Pasen geen gelikte show is, maar dat het begint als een rommeltje. En het gelukkige daarvan is dat er dan een goede kans is, dat het Evangelie van Pasen ook kan binnekomen in de rommeligheid van mijn leven. En ook als ik geloof dat je geloof in dit leven nog veel en vaak maar rommelig zal zijn, geloof ik ook dat je wel stappen vooruit kunt zetten. En het kan best zijn dat je dezelfde stappen vaker moet zetten en het kan goed zijn dat je de ene keer denkt dat je die kant op moet met God en het blijkt toch niet zo te zijn. Maar je kunt vast wel verder komen, steeds nieuwe kanten van God en jezelf ontdekken, steeds opnieuw iets van God delen met mensen om je heen.

Laten we kijken naar drie stappen die je kunt zetten aan de hand van Marcus 16, 15: **[12]** 'En Jezus zei tegen hen: 'Trek heel de wereld rond en maak het goede nieuws bekend aan ieder schepsel.' Stap één: **[13]** Jezus spreekt. En laat Jezus dan het woord maar nemen. Kijk, het had toen eigenlijk niet nodig hoeven zijn. De man in het wit had gezegd dat Jezus ze zou ontmoeten in Galilea, zoals Hij gezegd had. En dat had Jezus destijds niet tegen de vrouwen gezegd, maar tegen de leerlingen. Dus als de vrouwen met die boodschap bij de elf discipelen komen, dan kunnen zij weten van wie die boodschap komt. Van Jezus; Hij leeft. Maar de vrouwen hadden tegen niemand iets gezegd en Jezus zelf zet nog meer getuigen in en komt dan tenslotte zelf maar langs. Toen of nu, als ons geloof aan alle kanten hapert, begin dan met luisteren naar de Heer en geloof dat het waar is: Hij is echt opgestaan. Nooit verwacht, nooit bedacht en toch echt waar. Nee, ik heb Hem niet in levenden lijve gezien. Maar zij toen wel. En ik heb tienduizend redenen om het niet te geloven, want het kan niet en ik zie er niets van en je hebt er toch niks aan, maar ik heb één reden om het wel te geloven. Omdat Hij zelf bij ons langs is geweest, om mijn gesloten wereld open te breken en zijn licht te laten schijnen.

Stap twee hangt samen met de opdracht die Hij vervolgens aan de elf apostelen geeft. 'Trek de wereld rond en maak het goede nieuws bekend.' **[14]** Dat was toen een concreet gebod aan deze elf mannen. Dat hebben ze, je raadt het al, weer niet direct gedaan, maar met de nodige omzwervingen en opnieuw doodlopende wegen, kortom: als zendingsproject een rommeltje waarin je niet zou investeren. Maar binnen één generatie zat er een christelijke minister in hartje Afrika en een Paulus (weliswaar gevangen, maar toch) in Rome en een Johannes in Turkije en Tomas schijnt tot in India te zijn gekomen. Ze zijn de wereld rondgegaan, tot aan de einden van de aarde. Ik denk niet dat God jou persoonlijk precies dezelfde opdracht geeft. Maar ik denk wel dat ook jij een drager van het goede nieuws bent.

Ik geef het je maar mee: stel dat je van de week God ergens om vraagt. Sta dan een moment stil bij het evangelie van Pasen. En bedenk dan: maakt dat de Heer is opgestaan verschil voor wat je bidt en hoe je bidt? Ander voorbeeld: stel dat je deze week met iemand ruzie maakt. Of nee, jij maakt geen ruzie, jij hebt een meningsverschil. Bedenk dan eens: maakt dat de Heer is opgestaan verschil voor hoe je tegen die ruzie aankijkt en hoe je ermee omgaat? Of ook: stel dat je deze week zo'n moment van intens geluk beleeft. Dan vertel ik je: zo'n ervaring van heelheid als jij mag genieten, even geen rommel maar heelheid: cadeautje van je opgestane Heer. Goed nieuws.

En nee, het gaat inderdaad niet alleen om jezelf. Stap drie van verder komen, van groeien vanuit Pasen, sluit aan bij dat Jezus het zo zegt: 'Trek heel de wereld rond en maak het goede nieuws

bekend aan ieder schepsel.' **[15]** Dat is raar. Moet je je hond het evangelie van Pasen vertellen? Hebben de krokussen in je tuin een boodschap aan de opstanding? Oké. Allereerst: dat Jezus' nieuwe leven goed nieuws is voor de hele schepping, zegt iets over het karakter van dat nieuwe leven. Hij is niet een of andere geest geworden met goed nieuws voor de ziel of het spiritueel bewustzijn van wat zweverige mensen. Het nieuwe leven van Jezus is een voorproefje van het nieuwe leven van heel deze rommelige planeet - en omstreken.

En dan: ik denk niet dat God van ieder van ons vraagt dat wij de wereld rond gaan met de boodschap van het goede nieuws. Ik denk wel dat God van ieder van ons vraagt dat wij in de wereld rond onszelf zo leven, dat wat God begon met Pasen stukje bij beetje die wereld om je heen positief beïnvloedt. God zelf vertrouwt jou dat stukje van zijn wereld toe. En het gaat er Hem niet om, dat jij er van de buitenkant een perfect plaatje van maakt. Het gaat Hem er om dat jij van binnen uit laat zien dat je weet wie God is. Jezus is Heer. Jezus leeft. Jezus leeft in mij.

Amen.